PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA SLOVENSKO PRIMORJE

UREDNIŠTVO IN UPRAVA trg GOLDONI 1, I. NAD. Telefoni: Uredništvo 93-806 in 93-808 — Uprava 93-807

Rokopisi se ne vračajo.
OGLASI pri Upravi od 8.30 do 12 in od 15 do 18 - Tel. 93-807
CENE OGLASOV: Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 40 lir, finančni in pravni 60 lir, osmrtnice 70 lir.

NAROČNINA

Cona A: mesečna 240, četrtletna 700, polletna 1300, celoletna 2400 lir; Cona B: 144, 414, 792, 1440 jugolir; FLRJ: 55, 165, 330, 650 din. Čekovni račun na ime «Ljudska založba»: Trst 11-5156; Reka 45-301; Ljubljana 60-4041-30.

Leto III - Cena 10 lir - 6 jugolir - 2.50 din | TRST sobota, 30. avgusta 1947 | Poštnina plačana v gotovini Spedizione in abbon. postale | Štev. 681

SOVJETSKA ZVEZA RATIFICIRALA

mirovne pogodbe z Italijo, Romunijo, Madžarsko, Bolgarijio in Finsko

Pariz, 29. (AFP) — Sovjetski radio je javil, da je prezidij vrhovnega sovjeta danes ratificiral mirovne pogodbe z Italijo, Romunijo, Madžarsko, Bolgarijo in Finsko, ki so bile podpisane v Parizu 10. februarja 1947.

Industrijski načrt za poljske osvobojene pokrajine

Varšava, 29. — Dne 6. septembra t. l. se bo vršil tretji kongres industrije v osvobojenih pokrajinah. List «Zycie Warszawy» piše, da je bil industrijski načrt za osvobojene pokrajine daleko prekoračen. Namesto 150.000 delavcev je prišlo tja na novo 226.000 delavcev, namesto 1 milijarde zlotov je bilo investiranih 3 in pol milijarde zlotov. Tovarne za železniške vagone so izdelale do danes 2200 vagonov. Načrt za proizvodnjo premoga in elektrike je bil prekoračen za 50%. Na sedanjem kongresu bo treba urediti vprašanje sodelovanja med zaledjem, pristanišči in industrijskimi centrami.

Uspehi gospodarskega načrta v Bolgariji

Sofija, 29. — Po podatkih vrhovnega gospodarskega sveta so bili tekom prvega polletja za izvršitev dvoletnega gospodarskega plana v Bolgariji doseženi dobri uspehi. V poljedelskem sektorju so prekoračili načrt za setev najvažnejših žit. V istem razdobju so organizirali 30 traktorskih postaj.

Industrijski načrt je bil uresničen do višine 62.8%. Tekstilna industrija je producirala 2.464.000 m volnenih tkanin, namesto 2.157.000, kakor je bilo predvideno. Gradbena industrija je prekoračila za 20% načrt prvih šestih mesecev. V proizvodnji premoga so dosegli 90% predvidene količine. V ostalih panogah mineralne industrije so prekoračili predvidemo produkcijo za 9%. Isto tako so prekoračili v načrtu predvideno elektrifikacijo. V drugem polletju tekočega leta pričakujejo še ugodnejše uspehe.

Važnost valutne reforme v Romuniji

Bukarešta, 29. — Minister za industrijo in trgovino Georges Dej je ob priliki govoril po radiu o zadnji valutni reformi. Izjavil je med drugim: «Izvedli smo to reformo v času ko preti mnogim evropskim in ameriškim državam nevarnost krize, inflacije in brezposelnosti. Reforma bo omogočila izboljšanje življenjske ravni ljudskih množic in zvišanje proizvodnje».

Madžarski demokrati bodo branili svoje pridobitve

Budimpešta, 29. — Na Madžarskem se vršijo zadnja politična zborovanja desetih strank, ki gredo na volitve. V Ujpestu je predsednik stranke malih posestnikov Istvan Dobi izjavil, da njegova stranka v bodoče ne bo trpela, da bi kdo v stranki zavzel stališče prodajalcem in progresističnim izdajalcem. V Budimpešti je socialni demokrat Szakasics dejal, da sedanje volitve ne bodo določile samo poslancev, marveč tudi usodo madžarskega ljudstva in dežele in to ne samo za bodoča štiri leta. Socialdemokrati želijo, da bi si demokracija pridobila odločilno zmago pri teh volitvah.

Tudi opozicionalne stranke so imele večje število političnih zborovanj.

III. obletnica slovaške vstaje

Beograd, 29. — Za proslavo III. obletnice slovaške ljudske vstaje proti nacističnim okupatorjem in izdajalcem v njihovi službi sta Slovanski odbor in kulturno društvo Jugoslavija-Češkoslovaška organizirala manifestacijo, katere so se udeležile številne jugoslovanske in češkoslovaške osebnosti.

Jugoslovanski predstavnik o izročitvi vojnih zločincev

Beograd, 29. (Tanjug) — Predstavnik jugoslovanske vlade je na tiskovni konferenci izjavil, da je jugoslovanska vlada zahtevala vpis na dnevni red glavne skupščine OZN vprašanje izročitve vojnih zločincev in izdajalcev državam, kjer so izvršili svoje zločine.

Jugoslovanski predstavnik je izjavil, da je bila jugoslovanska vlada prisiljena napraviti ta korak, ker niso vsa dosedanja posredovanja pri zavezniških vladah nič zalegla. Jugoslovanski predstavnik je poudaril, da je na splošno znano, da je danes veliko število vojnih zločincev in izdajalcev na svobodi. Tako ni bil Ante Pavelič še izročen Jugoslaviji. Razen tega zavzemajo številni vojni zločinci važna mesta pri zavezniških ustanovah.

Novinarji in ČSR v Bolgariji

Praga, 29. — Skupina češkoslovaških novinarjev je včeraj z letalom odpotovala iz Prage v Beograd, od koder bo z vlakom nadaljevala pot v Sofijo, kamor je bila povabljena od bolgarskega ministrstva za informacije.

Zahvala mladine Gottwaldu

Praga, 29. CTK. — Vladni predsednik Klement Gottwald je sprejel delegacijo glavnega sveta mednarodne zveze demokratične mladine, ki mu je izročila pozdrave in zahvalo članov za podporo, ki jo je osebno nudil ob priliki mladinskega festivala in za podporo češkoslovaške vlade pri izvedbi te manifestacije, ki je imela tako velik uspeh.

Razočaranje v Londonu zaradi premajhnega znižanja vojaških izdatkov

London, 29. — Londonski finančni krogi so razočarani nad vladnimi ukrepi glede zmanjšanja izdatkov, v kolikor je vlada skrčila samo za 20 milijonov šterlingov izdatke za vojsko onstran morja. Ti krogi pravijo, ako pomislimo, da so skupni izdatki za vojsko predvideni na približno 500 milijonov šterlingov letno, potem je napovedano znižanje za 20 milijonov brezpomembno. Po pravilni ocenitvi bi moralo znašati vsaj 100 milijonov šterlingov letno. V prvi vrsti bi morali opustiti izdatke v dolarjih. Razočaranje je tem večje, ker je vlada imela sprva namen uvesti večje varčevanje v tem pogledu. Finančni krogi smatrajo, da vlada teh štedenj ni mogla izvršiti samo zaradi ameriških ugovorov.

Današnji londonski tisk komentira zaključke londonske konference. Celo «Times» piše, da ne more biti nobena stranka, ki je sodelovala na tej konferenci, zadovoljna. Po njegovem mnenju je bilo opaziti že na tej konferenci, prihodnja konferenca štirih zunanjih ministrov v novembru pa bo to zlasti dokazala, da je treba v prvi vrsti najti modus vivendi med Washingtonom in Moskvo, potem bo šele mogoče urediti Nemčijo. Istočasno mora Anglija delati na to, da bodo sklepi taki, da jih bi mogla sprejeti tudi Francija. «Times» zaključuje, da ne more nobena rešitev nemškega vprašanja tvoriti solidne podlage za mir, ako jo ne odobrita Sovjetska zveza in Francija.

V Yorkshiru stavka trenutno 29.000 rudarjev. Zaradi te stavke ne deluje 14 rudnikov in dnevna izguba premoga znaša 36.000 ton. Rudarji so pričeli stavkati kljub nasprotovanju rudarskih sindikatov. Stavkati so pričeli v znak simpatije za 2500 rudarjev, ki so bili odpuščeni v premogovnikih Grimethorpe.

Splošen položaj zaradi te stavke je precej zmeden, ker so danes popoldne prenehali z delom tudi rudarji v Serrymooru. Položaj je resen, zaradi česar se bo minister za gorivo Shinwell udeležil rudarskega zborovanja v Doncastru.

Demonstracije v Italiji proti oprostitvi fašistov

Genova, 29. — Skupina delavcev je v povorki prišla pred prefekturo, kjer je zahtevala strogo obsodbo bivšega prefekta Basile. Prefekt je sprejel delegacijo delavcev in obljubil, da bo to sporočil pristojnem oblastem. Popoldne se je na trgu Ferrari zbrala velika množica in protestirala proti izjavam javnega tožilca pred sodiščem v Neaplju na procesu proti Basileju, ki je zahteval njegovo oprostitev. Množica je zahtevala strogo obsodbo bivšega genovškega prefekta zaradi njegovega fašističnega delovanja. Levičarske stranke in demokristjanska stranka so poslale raznim oblastem brzojavke, s katerimi zahtevajo strogo kazen.

Tudi v Casale vlada veliko razburjenje zaradi premile kazni tamkajšnjemu bivšemu fašističnemu prefektu. Proglasili so splošno stavko in danes so nameravali organizirati demonstracije, ki pa jih je policija prepovedala. Po mestu so krožili tanki in oklopni avtomobili. V mesto so prišla ojačanja iz drugih krajev.

Priznanje tržaške škofije

da je duhovščina dobila navodilo, da se del vernikov izključi od udeležbe pri birmovanju

Sodna razprava bo najbrže prihodnji teden v Pazinu - Izjave predstavnikov ameriških cerkva o tragičnih dogodkih v Lanišču

Doslej znani prvi konkretni rezultati preiskave glede dogodkov v Lanišču, ki jo vodi javni tožilec za Istro Andrej Grbac, so sledeči:

Od 36 aretiranih oseb jih je mnogo izpuščenih na svobodo, ker so ugotovili, da so nedolžne. Danes pa je zaščita aretirala še *Antona Cerina*, bivšega člana okrajnega ljudskega odbora za Buzet in *Antona Grboca* iz Lanišča.

Razen njih so pridržane v zaporu še sledeče osebe, ki so priznale, da so se udeležile ali izzvale incidente, ki so dovedli do umora duhovnika Belušiča in poškodb mons. Ukmarja:

Baroga Josip iz Lanišča; Žmak Josip, cerkovnik župne cerkve v Lanišču; Grbac Ivan, uradnik zadruge v Lanišču; Žmak Peter; Križmančič Josip, oba iz Lanišča; Grbac Joahim, predsednik zadruge v Lanišču; Žmak Mate, pri katerem so našli nož; Grbac Anton, ki je nosil v cerkveni zvonik v Lanišču palice in kamenje; Krajcer Anton, gozdni čuvaj; Medica Vladimir, uradnik zadruge v Lanišču; Božič Josip, kmet, Grbac Roman, član KLO Lanišče; Sverko Anton, Sverko Kacijan in Brajkovič Srečko, kmetje.

Duhovnik Štefan Cek, ki ga preiskovalni organi smatrajo za glavnega odgovornega za nerede, pa je v pazinskem zaporu. Mons. Ukmar, ki je tudi aretiran z obtožbo, da je zavestno izzval znane incidente, je še vedno v reški bolnici.

Sodna razprava proti obtožencem, ki bo vsekakor zbudila veliko zanimanje bodisi zaradi odmeva, ki so ga dogodki imeli, bo najbrž

Od zgoraj omenjenih aretiranih oseb pripadajo Krajcer, Medica, Božič, Grbac Roman, oba Sverka, Brajkovič in Cerin tisti skupini vernikov, ki je hotela vstopiti v cerkev, pa ji je skupina, ki jo je organiziral duhovnik Cek, s palicami in kamenjem to onemogočila.

Poudariti je treba, da je to prvi primer v Jugoslaviji od osvoboditve do danes, da je duhovščina branila vernikom izvrševanje njihovih verskih dolžnosti in potreb celo na način, da je druge vernike v to svrho organizirala. Posebno težka okolnost tega primera pa leži v dejstvu, da so bili ti verniki člani JA in da je bil to vzrok, da jim niso dopustili vstopa v cerkev.

Danes je tržaška škofija potom italijanske agencije ANSA izdala v zvezi z izjavo ministrskega predsednika dr. Bakarića, ki smo jo objavili včeraj, «uradno pojasnilo», v katerem trdi, da je papež na predlog tržaške škofije poslal na birmovanje v Istro nalašč slovenskega duhovnika, ki je pod fašizmom trpel, da bi na ta način omogočil miren potek obreda. Dalje se v «pojasnilu» zatrjuje, da ni bilo v Hrpeljah nikakršnega sestanka, katerega se je udeležil mons. Ukmar temveč da je bil sestanek v Pazinu brez Ukmarja. Na tem sestanku se je na temelju cerkvenih zakonov duhovništvo opomnilo, da starši ne morejo izbrati botrov med tistimi osebami, ki niso več let obiskovale maše in zakramentov in ki so živele v konkubinatu. Nihče pa da na tem sestanku ni omenjal mladinske proge in borcev JA ter da so bili v mestih, kjer se je birma mogla izvršiti, tudi borci JA in da jih ni nihče odbil. «Pojasnilo» pravi dalje, da so se vsi duhovniki s Cekom in Belušičem vred tega držali.

Kakor je razvidno, tudi škofijsko «pojasnilo» priznava, da je duhovščina imela sestanek, na katerem je dobila navodilo, da se del vernikov vendarle izključi od določenega cerkvenega obreda. Vse ostalo pa bo v najkrajšem času dokazala sodna razprava.

***

New York, 29. — *List New York Times» objavlja v svoji včerajšnji številki izjavo č. Melisha v zvezi z incidentom v Lanišču.*

Melish, ki je bil član skupine predstavnikov ameriških cerkva, ki so pred kratkim obiskali Jugoslavijo, je izjavil, da je treba počakati, da se vidi, kakšni so vzroki tragedije, in kako bodo jugoslovanske oblasti postopale proti onim, ki so zločin izvedli. Melish je pripomnil, da se podobna dejanja ne morejo pripetiti nenadoma in da je treba z druge strani imeti pred očmi, da so lahko posledica spomina na sodelovanje dela duhovščine s sovražnikom, kakor tudi so lahko posledica zaskrbljenosti ljudstva pred tujim političnim vmešavanjem v smislu težnje katoliške cerkvene hierarhije v Jugoslaviji.

Melish je dalje pripomnil, da se tragedija ni dogodila v nobeni od ljudskih republik, ki jih je svojčas obiskala ameriška cerkvena delegacija, pač pa v coni «B» Julijske krajine proti skupini duhovnikov, ki so prišli iz Trsta kot predstavniki škofa mons. Santina, proti kateremu je ljudstvo nerazpoloženo.

List «New York Herald Tribune» poroča, da sta dr. Samuel Trexler, predsednik luteranskega sinoda in zdravnik dr. Edmund Deval, ki sta pred kratkim obiskala Jugoslavijo s skupino ameriških protestantskih pastorjev, izjavila, da povsem potrjujeta poročilo te skupine, in sicer da uživajo Jugoslovani popolno versko svobodo.

Dr. Trexler in dr. Deval, ki sta se na povratku iz Jugoslavije ustavila v Nemčiji in se tam zanimala za položaj luteranske cerkve, sta včeraj prispela na newjorško letališče «La Guardia». Ob tej priliki je dr. Trexler izjavil: «Razgovarjal sem se z maršalom Titom eno uro. Tito želi popolno versko svobodo in je tudi izjavil, da želi ločitev cerkve od države.»

Dr. Deval je poudaril v svoji izjavi, da so klevete, da delajo v Jugoslaviji razliko med verami, brez vsake podlage. Poudaril je nato, da je v neki bolnišnici pri Brčkem, ki jo je bil obiskal, ugotovil, da je 80% bolničark katoliških nun.

Na vprašanje ali sta na podlagi poročil tiska o incidentu v Lanišču, kjer je duhovnik Bulešič izgubil življenje, menjala svoje mnenje glede verske svobode, je dr. Trexler odgovoril, da poročila niso avtentična in da oni niso na svojem potovanju videli nič podobnega. Dr. Deval je s svoje strani pripomnil, da napad na kakega duhovnika ni noben dokaz, da bi vladala v Jugoslaviji verska nestrpnost.

PRED ZAVEZNIŠKO POGODBO MED TURČIJO, ITALIJO IN GRČIJO

ZAROTA PROTI NEODVISNOSTI

grškega ljudstva in proti demokratičnim državam

Uspehi demokratične armade - Novo grško vlado bo najbrže sestavila ameriška misija

Atene, 29. — Radio grške demokratične armade poroča, da so oddelki demokratične armade začeli 19. avgusta splošen napad na področju Pindusa, v Tesaliji in Epiru. V petih dneh napredovanja so ti oddelki zavzeli nad 600 kvadratnih kilometrov ozemlja in nad 100 vasi.

Prebivalstvo povsod z navdušenjem pozdravlja osvoboditelje, Radio poroča dalje, da so oddelki demokratične vojske, ki prodirajo na področju Pindusa in južnega Epira dospeli 30 km pred mesti Amfiloja in Amfa. Čete demokratične vojske izvajajo z največjo natančnostjo operativni načrt vrhovne komande. Te operacije so velike važnosti, ker so prekrižale načrt vladnih čet, ki so mislile utrditi svoj položaj v pogorju Pindusa za tako imenovano spomladno ofenzivo.

V Atenah se do sedaj kljub pritisku ameriškega in angleškega poslanika ni še posrečilo sestaviti nove vlade. Kakor smo že včeraj poročali, se je sedem političnih voditeljev bivše vlade sporazumelo o sestavi nove vlade pod predsedstvom Maksimosa. Toda Maksimos ne mara sprejeti predsedništva, medtem ko se Tsaldaris upira imenovanju Papandreuja za vojnega ministra.

Angleška in ameriška vojaška misija sta ponovno pozvali Maksimosa, naj sestavi vlado. Anglo-ameriške oblasti tudi ne marajo, da bi se Zervas, ki je znan kolaboracionist z nacisti, vrnil v ministrstvo za javno varnost. Položaj postaja vedno bolj zapleten. Prevladuje mnenje, da v teku dneva ne bo prišlo do rešitve krize in da bodo anglo-ameriške oblasti vzele odkrito iniciativo za sestavo nove vlade. Kakor je znano, hočejo Američani sestavo vlade na široki podlagi, ki naj bi imela videz demokratičnosti, tako da bi prepričali ameriško javnost, da je potrebno še nadalje «nuditi pomoč» Grčiji.

Borci demokratične armade, oboroženi z orožjem, ki so ga zaplenili monarhofašistom.

Tsaldaris je izjavil, da bo nocoj predložil kralju seznam 12 ministrov in pustil ostala ministrstva prosta za osebe, ki se bodo odločile, da sodelujejo v vladi. Politični svet, ki se je sestal pod predsedstvom Maksimosa, ni mogel priti do nobenega zaključka, ker Tsaldaris ni hotel dati Maksimosu prostih rok za sestavo vlade.

Iz Beograda poročajo, da je jugoslovanski odpravnik poslov v Atenah izročil grški vladi protestno noto zaradi treh obmejnih incidantov 11., 15. in 17. avgusta, ko so z grške strani streljali na jugoslovanske vojake.

Voditelj ameriške misije v Grčiji Griswold je izjavil, da so ZDA v Grčiji na zahtevo grške vlade in tudi opozicijskih strank, da pa ne nameravajo tam dolgo ostati in tudi uvesti trajnega nadzorstva. Z druge strani pa poročajo, da so sedaj v teku razgovori med angleško in ameriško vlado glede umika britanskih čet iz Grčije, ki bi jih seveda nadomestile ameriške čete. Sicer pa zatrjujejo ameriški opazovalci, da bodo ZDA skušale doseči, da britanske čete dalj časa ostanejo v Grčiji. Konservativni list «Daily Telegraph» pa piše, da bodo morale ZDA poslali v Grčijo svoje čete, če se Anglija odloči za umik iz Grčije, kajti program o «pomoči» ne bo zadostoval za vzdrževanje sedanjega režima.

Radio grške demokratične armade je javil, da mislijo v kratkem skleniti zavezniško pogodbo med Turčijo, Italijo in grško vlado, ki bi bila naperjena proti neodvisnosti grškega ljudstva in proti interesom demokratičnih držav. Da bi opravičili to pogodbo, se izgovarjajo z neke vrste potrebo po obrambi pred sovjetsko ekspanzijo. V resnici pa bi služilo to zavezništvo samo ameriški imperialistični ekspanziji v Srednjem vzhodu in v Sredozemlju.

Monarhofašistični oblastniki, je dalje poročal radio, podrejajo grško politiko za peščico dolarjev našemu stoletnemu sovražniku, turškemu nacionalnemu fanatizmu, politiki novih zavojevalcev in ameriškega imperializma. Monarhofašistično izdajstvo je na dlani, kakor je tudi na dlani, da naši sovražniki podcenjujejo čustva grškega ljudstva. Turčija pa skuša izkoristiti nesrečo grškega ljudstva in se pripravlja na zasedbo zapadne Trakije.

Porurski premog

O francoskih predlogih bodo razpravljali v Berlinu

Pariz, 29. (AFP) — Konferenca anglo-ameriških izvedencev, ki bodo preučevali francoske predloge glede razdelitve premoga in predvsem porurskega koksa, se bo začela v torek 2. septembra v Berlinu.

Bolgarski protest v Ankari

Ankara, 29. AFP. — Bolgarski predstavnik v Varšavi je izročil turški vladi protestno noto zaradi oddaj ankarske radijske postaje, ki poziva bolgarsko prebivalstvo, naj zavzame odklonilno stališče do bolgarske vlade.

LONDON. — List Daily Worker» poroča, da je bil britanski poročnik Pearson en teden zaprt, ker je zbiral prispevke za list «Daily Worker».

Izjava predstavnika zunanjega ministrstva FLRJ

O fašističnih napadih

na slovensko in italijansko demokratično prebivalstvo na področju „A“

Beograd, 29. Tanjug — Včeraj je neki predstavnik jugoslovanskega zunanjega ministrstva na tiskovni konferenci izjavil, da je v zadnjem času prišlo do pogostih napadov fašističnih tolp na slovensko in italijansko demokratično prebivalstvo, ki je brez zaščite na področju «A» Julijske krajine.

Predstavnik je navedel primer ulice XX Settembre v Trstu, kjer vsak dan napadajo delavce. Razen tega so pred časom fašisti v Tršču napadli demokrata Giordana Pratolongo, 27. avgusta pa so polili z bencinom in zažgali stopnišče pred stanovanjem dveh antifašistov v istem kraju. Zadržanje okupacijskih oblasti do slovenskega prebivalstva na področju «A», je nadaljeval predstavnik zunanjega ministrstva, postaja vedno nasilnejše in brutalnejše. Sovražno zadržanje anglo-ameriških vojakov do slovenskega prebivalstva je doseglo višek 17. avgusta, ko je zavezniški stražnik težko ranil Marijo Krivec, ki je šla na praznik dela v Tolmin.

Jugoslovansko zunanje ministrstvo je mnenja, da vsa odgovornost za te napade na slovansko prebivalstvo na področju «A» pada na zavezniško vojaško upravo, ker njeni organi — civilna in vojaška policija — ne samo, da ne preprečujejo teh zločinov, pač pa s svojim zadržanjem hrabrijo fašistične elemente, da s temi zločini nadaljujejo.

V zvezi z oviranjem povratka v domovino jugoslovanskim izseljencem je jugoslovanski predstavnik navedel primer umora Miodraga Sumanca, ki se je na francoskem zasedbenem področju v Avstriji vpisal za povratek.

Cela vrsta poizkusov oviranja povratka našim državljanom in oviranje naših repatriacijskih komisij pri njihovem delu potrjujejo, da se veliko število naših bratov ne more vrniti v svoje domove, ne zato da bi se bali represalij ob povratku, pač pa ravno nasprotno, zato ker se bojijo represalij tistih, ki jih obdajajo, jim žugajo in jih ubijajo.

Odločna borba KPI proti politiki vlade

Rim, 29. — Glavni tajnik italijanske komunistične stranke je v posebnem članku o italijansko - ameriških finančnih sporazumih izjavil, da bo italijanska komunistična stranka vodila z vso odločnostjo borbo proti zunanji politiki vlade. Voditelj komunistične stranke utemeljuje svoje zadržanje s sledečimi dejstvi: 1. Politika hlapčevstva napram ZDA bi vtisnila italijanskemu gospodarstvu značaj polkolonialnega ameriškega trga; 2. ta politika ne bo dopustila Italiji, da bi zavzela mesto med svobodnimi narodi; 3. nezaupanje italijanske komunistične stranke napram ZDA je upravičeno zaradi dejstva, ker vodijo vodilni Američani vojno politiko.

Zavod za telekomunikacije v Jugoslaviji

Beograd, 29. — Pri akademiji znanosti, F.L.R.J. bodo ustanovili zavod za telekomunikacije. Ta bo bo imel nalogo modernizirati brzojavno in telefonsko službo v Jugoslaviji, kakor tudi izboljšati jugoslovansko industrijo za izdelavo brzojavnih in telefonskih aparatov.

Imenovani zavod se bo tudi posvetil razširitvi radijskih poročil po Jugoslaviji, zgraditvi radio oddajnih postaj in instalacijam za poslušanje radia v vasech. V to svrho bo posvetil posebno pažnjo študiju najkrajših valov.

Razprava proti Maniuju

Bukarešta, 29. AFP. — V septembru se bo začela razprava proti predsedniku narodne kmečke stranke Maniuju, ker je bila preiskava zaključena. Obtožnico bodo verjetno objavili v prvi polovici septembra.

Položaj prebivalstva v kolonijah

Lake Success, 29. — Včeraj je imel odbor, ki ima nalogo preučiti poročila kolonialnih držav o neavtonomnih ozemljih, ki so pod njihovim nadzorstvom sejo.

Nekolonialne države so zahtevale vpis na dnevni red vprašanje razvoja domačega prebivalstva. Sovjetska zveza je zahtevala pojasnila o življenjskih pogojih domačega prebivalstva in o njegovi soudeležbi pri krajevnih vladah. Temu predlogu so se odločno uprle Francija, Velika Britanija in Belgija. Ameriški delegat je na seji sprožil vprašanje postopka, tako da se je seja odložila.

GOSPODARSKI POLOŽAJ V FRANCIJI LAHKO POSTANE V PRIHODNJIH MESECIH KATASTROFALEN

Novi socialni spori in stavke - Bivši višjejski miličniki zažigajo poljske pridelke v politične namene

Pariz, 29. — V zvezi z ukrepi, ki jih je vlada izdala glede prehrane in o katerih smo poročali že včeraj, je francoska vlada spopolnila da prodaje kruha na ta način, da je za vso Francijo odredila dotično en dan v tednu, tekom katerega morajo biti vse pekarne zaprte. V Parizu in drugih velikih mestih, bodo ostale pekarne zaprtih pa celo tri dni tedensko.

K vsem neprijetnostim gospodarskega značaja se je v Franciji pridružila še naslednja. V zadnjem času so ugotovili številne požige, ki so se pojavili v raznih podeželskih krajih in zaradi katerih je bilo uničen nov pridelek ter poljski orodje. Redno ponavljanje teh požigov in značilnost okolnosti, v katerih so se pojavili — zlasti v krajih, kjer je bilo veliko pomanjkanje vode — daje sklepati, da imajo ti požigi politični pomen, pomeni še bolj težkoče, v katerih se nahaja država. V nekem severnem okrožju je izbruhnilo 30 takih požarov. Škoda znaša več sto milijonov frankov.

Tisk pripisuje te zločine članom bivše višjejske milice, posebno ker so na nekaterih krajih našli razno orožje, načrte in podobno.

Tajni odbor socialistične stranke je obvestil francosko prebivalstvo o težkem položaju prehrane, ki lahko nastane v prihodnjih mesecih katastrofalen. Proglas navaja primanjkljaj žita v številkah in ta primanjkljaj — ako bo to sploh mogoče — kriti v inozemstvu in ga plačati z zlatimi devizami. S tem bo še bolj povišana kriza dolarja posebno še, ker je morala Francija v zadnjih tednih znižati svoj izvoz v ZDA. Primanjkljaj plačilne bilance v dolarjih za leto 1947 znaša že 250 milijonov dolarjev.

Z ozirom na ta položaj se vlada brani revidirati plače, ki so jih že določili delodajalci in glavna zveza delavstva. Vlada se boji, da bi povišanje plač povzročilo zopet povišanje cen in to nadaljnje znižanje francoskega izvoza, kar bi povzročilo povečanje primanjkljaja za inozemske dolgove. Vsekakor bo Francija po svoji strani prisiljena skrčiti nakupe v ZDA, razen nakupe premoga, žita in nekaterih drugih nujnih proizvodov.

Od včeraj posveča francoski tisk cele stolpce samo dejstvu, da so bodo morali Francozi zadovoljiti s tri dni starim kruhom. Predmet komentarjev je uradno poročilo tristranske konference v Londonu. Blum piše v socialističnem «Populairu», da so zaključki konference malo pozitivni za Francijo in da bo edino konferenca štirih zunanjih ministrov v novembru pristojna končnoveljavno določiti višino nemške industrije ter upravo in nadzorstvo Porurja. Radikalno socialistični «Aurore» piše, da je zadnja konferenca pokazala, da so mogoče tri rešitve: 1. Svet ostane razdeljen v dva bloka, kakor tudi Nemčija, ali 2. zavezniki se medsebojno v resnici pobotajo in vsi problemi bodo rešeni, oziroma 3., zaradi notranjepolitičnih ali katerih koli razlogov se ZDA povrnejo zopet k politiki izolacionizma, Sovjetska zveza pa se premišljeno obrne na vzhod kakor nashrdi shrdi shrdi vzhod kakor na Kitajsko in Tihi ocean, s čemer se ponovi položaj iz leta 1938-39.

Komunistična «Humanité» omenja prihod Kennana, enega Marshallovih pomočnikov v Pariz in smatra, da hočejo Američani po polomu londonske konference vplivati z direktnimi intervencijami, ko pošiljajo svoje zaupnike na konferenco 16 držav v Pariz. Da se Francozi odtegnejo njihovemu vplivu, se morajo odločno obrniti proti vzhodnim državam. S tem ni rečeno, da ni potreba imeti z ZDA trgovinskih odnosov, vendar samo na temelju enakosti. To zopet pomeni, da upanje Francije ni samo v Ameriki.

Končno je v Franciji tekoči mesec opaziti poslabšanje v vprašanju socialnih sporov. Po incidentu v ladjedelnicah v Brestu, kjer je zapustilo delo na neki križarki 180 delavcev, je izbruhnila stavka v tovarnah Peugeot. Dalje stavkajo kavarniški natakarji v Parizu in delavci na plovbenih progah v Rodanskem kanalu. Zaradi stavke v tovarni Peugeot so začeli stavkati tudi delavci tovarn Japy di Bart. Železničarji v Rouenu so včeraj prekinili delo in v sprevodu pred prefekturo zahtevali normalni obrok kruha. Zaradi zadnjih ukrepov je nastopilo tudi nezadovoljstvo med peki.

Organizacija tržaških železnic

Med vprašanji, ki jih bo morala rešiti začasna vlada po konstituiranju STO-ja, bo vprašanje organizacije tržaških železnic sila važno za razvoj prometa v tržaški luči.

Železniška mreža STO-ja je tako kratka (okoli 130 km s pristaniškimi tiri vred), da ne bo mogoče organizirati železniške uprave v lastni režiji. Ko bi hoteli kriti režijske stroške na tako kratki mreži, bi morali postaviti prevozne tarife tako visoko, da bi ubili konkurenčno moč tržaške luke.

Samo za nabavke voznega parka bi STO moralo izdati okoli 12 milijard lir. Za vzdrževanje prometa v predvojnem obsegu bi namreč Trst potreboval okoli 7.000 vagonov in najmanj 15 težkih lokomotiv. (Ameriška lokomotiva stane po toni 1.000 dolarjev in povprečna cena vagona je okoli 1,5 milijona lir).

Tem izdatkom je treba dodati stroške za vzdrževanje železniškega osebja (okoli 1,500 ljudi). Samo uprava bi zahtevala 200-300 ljudi. Upravni aparat z ravnateljstvom bi moral biti nesorazmerno velik v primeri z razširjenostjo železniškega omrežja, ker se sicer ne da postaviti na noge neodvisna centralna uprava. Znano je, da so prevozni stroški sorazmerno manjši na večjih razdaljah kakor na manjših. Ako gledamo na tržaške proge kot na podaljšek jugoslovanskega in italijanskega sistema, potem bi bili režijski in prevozni stroški na teh končnih delnicah obeh železniških sistemov minimalni. V nasprotnem primeru pa bi morale biti prevozne tarife, odmerjene ločeno od teh železniških sistemov, neprimerno višje.

Zato predstavlja predlog, ki ga je stavila jugoslovanska delegacija mednarodni gospodarsko-finančni komisiji za STO, najbolj praktično in ekonomično rešitev. Njen predlog namreč predvideva rešitev v okviru jugoslovanskega in italijanskega železniškega sistema. Potem predlogu bi Jugoslavija prevzela upravo prog:

Hrpelje (od meje) - Sv. Andrej, Repentabor - Sv. Andrej in Sežana-Nabrežina (Razpotje).

Italija: progo Devin - Nabrežina (Razpotje).

Proge Nabrežina (Razpotje) - Trst in Centralna postaja - Sv. Andrej pa bi bila v skupni upravi STO-ja, Jugoslavije in Italije.

Na ta način bi se režijski stroški skrčili na minimum. Z ekonomsko-prometnega vidika bi se prav za prav odpravile neljube posledice politične meje pred vrati luke. Upravi jugoslovanskih in italijanskih železnic bi v Trstu imeli samo svoje ekspoziture z majhnim številom osebja, ki bi bile v zvezi s svojimi direkcijami in z organi STO-ja. One bi stavile na razpolago tudi železniški vozni park in prometno osebje.

Določeni tržaški krogi, ki načelno odklanjajo vsak predlog, ki ga postavlja Jugoslavija, pa naj bo še tako koristen za STO, se bavijo z načrtom, da bi upravo tržaških železnic spojili z upravo tržaškega tramvaja (Acegat) in računajo, da bi pasivo tržaških železnic prevrgli na Acegat, to se pravi na pleča tržaškega prebivalstva.

Kolumbijski predlog o Egiptu zavrnjen

Lake Success, 29. — Varnostni svet je zavrnil kolumbijski predlog glede ureditve egiptskega vprašanja.

Gromiko je izjavil, da je v resoluciji Kolumbije nesprejemljiva točka, v kateri se stavi za pogoj umika angleških čet sklenitev pogodbe za skupno obrambo Sueškega kanala. Gromiko je nadaljeval, da bi pomenila ta klavzula poskus zasužnjenja Egipta in prekršitev ustanovne listine OZN. Takšnemu predlogu Kolumbije se bo Sovjetska zveza uprla z vetom.

Tudi Francija je glasovala proti predlogu Kolumbije, vendar je predlagala obnovitev pogajanj med Egiptom in Anglijo.

Iz Kaira prihaja vest, da je v poslopju brazilskega poslaništva v Kairu eksplodirala bomba. Stvarna škoda ni velika.

V vsem Egiptu se vršijo velike manifestacije, ki zahtevajo razveljavljenje angleško-egiptske pogodbe. Del tiska zahteva izgon inozemskih dopisnikov zaradi tendencioznega pisanja proti interesom Egipta.

Židovska skupina Stern je danes priobčila izjavo, v kateri pravi, da imata Palestina in Egipt v angleškem imperializmu skupnega sovražnika.

Poljski vladni predsednik sprejel Nennija in Bassa

Varšava, 29. — Voditelj italijanske socialistične stranke Nenni in tajnik Basso sta bila sprejeta od poljskega vladnega predsednika in podpredsednika. Nenni in Basso sta se sestala tudi s člani izvršnega odbora socialistične stranke.

RIM. — Ministrski predsednik De Gasperi je imel daljši razgovor s turškim poslanikom v Rimu.

TRŽAŠKI DNEVNIK

Škof msgr. Camozzo

Pred kratkim se je reški škof msgr. Ugo Camozzo odpovedal škofiji in se je izselil. Škof Camozzo, miroljuben in razsoden človek, je pravilno mislil. Mene je imenoval Mussolini za škofa. S fašizmom sem prišel gor. Kar pa je fašizem naredil, to se mora v novih razmerah umakniti. Vrhu tega se nisem naučil jezika svojih vernikov. Torej ne spadam na to mesto in grem.

In škof msgr. Camozzo je prav. Tako bi moral misliti tudi škof msgr. Santin. Mussolini ga je soimenoval, s fašizmom je prišel gor. S fašizmom bi se moral tudi on umakniti. Jezika svojih ovčic se ni naučil. Ne spada na to mesto. Ker pa tega koraka noče storiti, je direktno in indirektno odgovoren za vse zlo, ki je prišlo nad škofijo in kar bo še.

Delavske zadruge, S'AU in „Voce libera"

V svoji torkovi številki je objavila «Voce libera» na zelo vidnem mestu članek, v katerem prinaša poročilo »z njene vrste «zanesljivega vira», da so Delavske zadruge odpustile dva delavca, in sicer enega, ker se ni hotel vpisati v SIAU, in drugega, ker je bil vpisan v Delavsko zbornico.

Vodstvo Delavskih zadrug je takoj odgovorilo in dokazalo, da je bil odpuščeni delavec že od samega začetka član SIAU in je bil odpuščen iz drugih vzrokov. Glede druge trditve pa je Delavska zbornica sama izjavila, da gre za navadne izmišljotine. Spričo teh neizpodbitnih dejstev se je morala «Voce libera» umakniti in v svoji včerajšnji številki priznati svojo «zmoto». Sicer je težko priznati zmoto, posebno kadar so viri tako «zanesljivi». Zato pa je svoje priznanje napravila na takem mestu, da bi ga opazilo čim manj čitateljev.

Ta primer pa nam pove, koliko moremo verjeti temu listu tudi pri drugih člankih. Gre za sistem hujskanja, ki mu je objektivna resnica postranska stvar. Izgovarjati se z «dobro vero» je naivno, ker bi že telefonski razgovor s predstavnikom Delavske zbornice zadostoval za ugotovitev resnice. Omenjenemu časopisu pa ne gre za resnico, zato operira z «dobro vero».

Slovenščina na tržaški pošti

V naši številki od 17. t. m. smo pod naslovom «Preveč šovinistov na pošti» opisali primer gospe Mahnič Ivane, ki je hotela oddati priporočeno pismo s slovenskim naslovom poštljatelja, pa jo je uradnica zaradi tega nahrulila in ni hotela sprejeti pisma.

V odgovor na ta naš članek smo prejeli od višjega poštnega ravnatelja g. V. Greco sledeče pismo:

Z ozirom na člančič, ki je bil objavljen v vašem časopisu dne 17. t. m., vam sporočam, da sem ukrenil vse potrebno, da bi se podobni incidenti več ne ponovili. Če bi mi javili dan in uro, ko se je to dogodilo, bi brez nadaljnega kaznoval odgovornega uradnika.

Iz gornjega vidimo, da so poleg šovinistov uslužbeni na pošti tudi pametni ljudje, ki se skušajo prilagoditi novim razmeram in časom. Priporočamo našim ljudem, da ob vsakem primeru zapostavljanja slovenskega jezika, ali celo njegovega zaničevanja, razkrinkajo tiste šoviniste ali neofašiste, ki bi radi da bi slovenski jezik ostal še vedno zaničevani jezik hlapcev.

Pomoč žena bolnikom pri Sv. Ivanu - znak solidarnosti

Svojčas smo poročali o stavki v bolnici za pljučne bolezni pri Sv. Ivanu, ki je bila posledica slabe oskrbe bolnikov. Kljub stavki pa se je stanje bolnikov le delno izboljšalo.

Težko zdravstveno in socialno stanje bolnikov so edino pravilno razumele antifašistke iz Trsta in njegove bližnje okolice. Po vseh okrajih so započele nabirati akcijo živeža in potrebnih stvari, ki bi mogle koristiti bolnikom. Pri tem seveda niso mislile na to, ali so bolniki Slovenci, ali Italijani, ali so člani SIAU ali ne, marveč so čutile kot svojo človečansko dolžnost pomagati onim, ki so te pomoči najbolj potrebni. Se posebej je treba poudariti to plemenito pobudo naših žena, ker so prav pred nekaj dnevi zastopnice žena raznih političnih strank odbile sodelovanje s tržaškimi antifašistkami glede mladinskega skrbstva, češ, da sedaj ni politično moment za reševanje raznih socialnih vprašanj.

Pri tej akciji so žene nabrale ogromno živeža; iz mesta so peljali v bolnico živež na kamionu, iz bližnjih vasi pa so ga žene same pripeljale na vozovih. Lepo je bilo opazovati vesele obraze naših okoliških žena, ki so razkladale zrelo in rumeno grozdje, smokve in ostale kmečke pridelke. Stiskale so svoje žuljeve in od sonca ožgane roke bolnikom in jim obljubile, da jih ne bodo pozabile. Baš pri tej konkretni akciji se je ponovno pokazala solidarnost okoliških vasi in njih povezanost z mestom.

Ne, naše ljudstvo ne pozna nacionalne mržnje, ne loči Slovenca od Italijana. To mržnjo goje in širijo le oni, ki imajo prav od tega svoje umazane politične interese.

Stavkovni odbor bolnikov je poslal mestnemu odboru ASIZZ zahvalno pismo, v katerem se zahvaljuje v imenu vseh bolnikov iz Sv. Ivana ženam za izdatno pomoč, ki v resnici kaže na to, da se tržaške antifašistke zavedajo svojega socialnega poslanstva. Sledi 8 podpisov.

Egiptski pustolovec in jugoslovanski ujetnik

Pod tem naslovom smo v našem listu dne 6. t. m. priobčili vest, da je prišel nek Egiptčan, po imenu Mackres Zmagof k Hedviki Grattoni v ul. Fabio Severo 82 in ponudil svojo intervencijo za njenega sina, ki je v ujetništvu v Ljubljani.

Včeraj je bil g. Mackres Zmagof na našem uredništvu in pojasnil vso zadevo. Od Grattonijeve ni zahteval drugega kakor dokumente, s katerimi bi lahko njen sin dokazal, da je Tržačan. Obenem mu je mati obljubila, da mu bo dala 25 tisoč lir, ko bo sin prost in ga srajco, kar je Macres tudi obljubil. V četrtek 27. t. m. dopoldne je bila na sodniji razprava in sodišče je ugotovilo, da ni Mackres ničesar kriv ter ga je takoj po razpravi izpustilo na svobodo.

Mackres je prišel iz Ljubljane s posebnim dovoljenjem za 4 dni, da bi si tukaj preskrbel nekatere dokumente, ki jih potrebuje za stalno naselitev v Jugoslaviji. Čeprav je bil rojen v Kairu in je njegov oče Egipčan, vendar se je Mackres tako navezal na domovino svoje matere, ki je Jugoslovanska, da se ne mara več vrniti v Egipt. Izjavil je celo, da bo šel na prostovoljno delo na mladinsko progo, čim bo dobil dovoljenje za povratek v Jugoslavijo. Tako hoče tudi on doprinesti svoj delež pri izvedbi petletke svoje nove domovine.

Fašisti v Javnih skladiščih

Poročali smo že ob svojem času, kako so pri javnih skladiščih v Trstu sprejeli v službo precej pribežnikov, medtem ko je na tisoče pravih Tržačanov brezposelnih ter zaman čakajo dolge mesece, ali celo leta na zaposlitev. Ti ljudje, ki so zarad. svoje umazane preteklost. in morda celo zločinov pobegnili iz svoje domovine ter našli v Trstu takoj kruh in zavetišče, so kaj kmalu prišli s svojo pravo barvo na dan.

Pred približno 15 dnevi so «neznanci» v javnih skladiščih strgali s stene Titovo sliko. Na njeno mesto pa so prilepili lepak, ki pravi: «Italijani! V imenu fašizma, ki vas ljubi, združite se!». Tudi v zapisnike so ti «neznanci» načečkali: «Živel Muti!».

Ti nezaželeni in nepoklicani tržaški gostje nikakor ne morejo pozabiti starih Mussolinijevih časov in se jim zelo toži po njih. Moramo pa jim povedati, da so vse te njihove sanje brezplodne.

Mladina se pripravlja na Primorski festival

Mladina na progi Šamac-Sarajevo je v tesnih stikih z domačimi mladinskimi organizacijami, katerim pošilja pisma in v njih poroča o svojih uspehih, bodisi pri gradnji same proge kot pri učenju in poglabljanju v splošna vprašanja «Zapažamo», pišejo mladinci. «da smo prišli na progo, da bomo gradili progo, še bolj pa sami sebe. Priporočamo vam, da se učite mnogo, da uporabite ves prosti čas za učenje, kajti to je glavna dolžnost mladine Jugoslavije. V roko vzemimo petletni plan, v njem nam bo jasno pred očmi, kaj vse čaka našo mladino. Mi vam obljubljamo, da bomo naše naloge častno izvršili»

Medtem ko se brigadirji na progi borijo pod pekočim bosanskim soncem s trdimi nasipi, tudi mladina, pravi dopis iz sežanskega okraja, tekmuje v pripravah na veliki Primorski festival, kateri bo ponovni dokaz svetovni reakciji, kaj primorsko ljudstvo prav za prav hoče in zakaj se je borilo. Mladina tekmuje, da bi dobilo čim več mladincev članske izkaznice ljudske mladine Jugoslavije, kajti one so naš ponos, one so dokaz, da smo vključeni v vrste mladine Jugoslavije, s katero smo se ramo ob rami borili.

JUTRI IZIDE NAŠ LIST NA ŠTIRIH STRANEH

Pripravljajmo se z vsemi silami za Primorski festival, ki mora biti resničen izraz vsega našega bistva, vse naše borbe in naših zahtev po priključitvi Primorske k Jugoslaviji in odgovor vsem onim, ki skušajo v teh dveh preprečati svetovno javnost, da primorsko ljudstvo noče Titove Jugoslavije, da Primorcem ni za ljudsko oblast, ki more edina zagotoviti najširšim ljudskim množicam vsestranski napredek in blagostanje.

VESTI S PODEŽELJA

Istrska mladina si gradi lepso bodocnost

Če pregledamo delo istrske mladine in če upoštevamo, da je prav mladina v Istri najbolj trdo občutila zatiranje fašizma, da ni imela možnosti razvoja in izobrazbe, moramo ugotoviti, da je uspeh mladine v Istri ogromen. Mladina se vsestransko udejstvuje v vseh panogah javnega življenja in z vsemi silami dela pri obnovi domovine.

V Marezigah je mladina opravila 2360 prostovoljnih ur pri čiščenju ruševin in gradnji šole. Izmenoma pomagajo vsak dan po 4 mladinci pri gradnji šole. Skupno z ZPP so priredili lepo uspelo kulturno predstavo ter organizirali izlet v Ižolo, kjer so s svojim nastopom navdušili tamkajšnjo mladino. V pevski zbor so pritegnili 6 novih članov.

V Smarjah, ki so bile popolnoma požgane, dela vsak dan 40 mladincev, v Gažonu pa je 20 mladincev v 240 urah napravilo oder in prostor za športne prireditve. Mladinci iz Puč so v 143 urah popravili 290 m poti. V Cezarjih je mladina opravila že 1650 udarniških ur in na progo Samac-Sarajevo je odšlo 50% mladine, ostali pa se 100% udeležujejo udarniškega dela. Na Mostiču je 12 dijakov iz srednje tehnične šole iz Kopra v 15 dneh izkopalo in prepeljalo 505 m3 zemlje. V majhni vasici Tinjanu šteje mladinska organizacija 56 članov.

Vendar pa se mladina ne udejstvuje samo pri praktičnem delu, marveč se predvsem tudi izobražuje in študira razne probleme. Razna poročila nam govore o rednih študijskih sestankih, o pripravah za kulturne prireditve, o knjižnicah in pevskih zborih. Delo združuje z učenjem, prakso s teorijo, kopačo s knjigo in časopisom. Ob taki združenosti ljudstva in mladine ter želji po napredku se nam ni treba bati bodočnosti.

BABIČI

21. t. m. je bila pri nas velika toča, ki je povzročila precej škode. Ljudje so se z veseljem ozirali proti nebu, ko so videli, da se zgrinjajo nad vasjo oblaki, misleč, da bo prišel blagodejen dež. Toda strašni suši je namesto dežja sledila največja pogibel za ubogega kmeta toča.

KRONIKA

Zaloga tobaka v kleti

Prejšnji večer okrog 20. ure je civilna policija napravila preiskavo v prostorih gostilne «Ex Brocchetta» v ulici Sanzio 1. V gostilniških prostorih ni odkrila ničesar, pač pa je našla v kleti 3 bale tobaka, težke okrog 164 kg. Cuvaj gostilne, 52 letni Bizin Mario, je izjavil, da je tobak njegova last. Policija je aretirala njega in tudi gospodarja Karla Carniela, čeprav je ta izjavil, da on ne ve nič o tem tobaku in da ima ključe samo Bisin. Prve informacije dajo slutiti, da so tobak izvažali iz Trsta v Furlanijo na kamionih, kjer so ga skrivali pod skladovnico opeke.

Sobe s prostim vhodom in tatovi

Zadnje čase so tatovi vzeli na piko tudi sobe s prostim vhodom. Tam menda najlaže nemoteno delajo, ker so stanovalci večji del dneva odsotni. Tako so v zgodnjih jutranjih urah vdrli v sobo 33 letnega Lagabarubba Armanda v ul. Spiridione 12 in mu odnesli 3 kose blaga za obleko v vrednosti 10.000 lir.

Tudi 33 letni Gaetano Bifuco, ki ima sobo s posebnim vhodom v ul. Trento 9, je imel podoben obisk. Tatovi so odprli vrata s ponarejenim ključem in odnesli iz kovčega 5 kovinskih ur v vrednosti 25.000 lir.

Amerikanec in pocestnica

Prejšnji večer je šla po mestu v družbi z ameriškim podčastnikom H. neka Ada Dorobič. Ob primerni priliki je potegnila Amerikancu iz žepa denarnico s 6000 lirami in pobegnila. Ker pa je pustila v njegovih rokah svojo torbico z dokumenti, jo je policija nekaj ur pozneje aretirala na njenem stanovanju. Pri preiskavi so našli v nekem predalu 5550 lir, ki so jih zaplenili. Dorobičevo so zaprli v policijske zapore.

Samostanski tat

Thaler Kozma, 43 letna prednica v samostanu sester Sv. Križa v ul. Navali 12, je javila policiji, da so neznani tatovi prišli na samostansko podstrešje, od koder so odnesli šivalni stroj «Neuman», volneno odejo, rjuhe in drugo drobnarijo. Ukradeno blago ceniijo preko 70 tisoč lir.

Kjer se prepirata dva...

V baru Pollak sta se včeraj prepirala 2 neznana klienta. Ker se je natakar bal, da bi ne prišlo do incidentov, je telefonsko poklical policijo. Ko sta prepirajoča žagledala policijske agente, sta takoj naglo zbežala, da sta pustila v baru svoj kovčeg. Policija je kovčeg odprla in našla v njem 36 škatel po 200 ameriških cigaret. Pri natančnem pregledu pa so ugotovili, da je bil v cigaretah samo italijanski tobak najslabše vrste. Policija vodi preiskavo, da bi izsledila novo tobačno tovarno v Trstu, ki izdeluje te vrste ameriških cigaret.

Uspel vokalno-instrumentalni koncert v Kopru

V soboto zvečer se je vršil v Kopru vokalno-instrumentalni koncert. Že veliko pred napovedano uro je bil lepo razsvetljeni veliki trg pred Loggio podobe mravljišču. Nad 4000 ljudi iz mesta in okolice je nestrpno pričakovalo začetka.

Ko je točno ob 21. uri nastopil pevski zbor «Tomasi» iz Trsta pod vodstvom Pina Occinija s pesmijo «Ribiči», so ljudje umolknili in z velikim zanimanjem sledili umetniškemu izvajanju. Glasovi pevcev, ki so se harmonično prelivali med seboj, so bili podobni razgibanemu morju, ki daje utrip in življenje ribičem. Program je bil zelo bogat in je obsegal celo nekaj opernih odlomkov, tako Puccinijevo «Bohème», Mascagnijevega «Prijatelja Fritza», Verdijev «Nabucco», Bellinijevo «Snohodko» in druge.

Zastopnica kulturnega krožka iz Kopra je izročila gostom velike šope rož v zahvalo za umetniško prireditev ter se v imenu ljudstva zahvalila vsem, ki so pripomogli, da je koncert tako lepo uspel.

Pri koncertu je sodeloval tudi orkester Encis pod vodstvom dirigenta Alfreda Conellija.

Ta koncert ne pomeni le velik uspeh na kulturnem polju, marveč je služil tudi za zbližanje mesta in dežele, Slovencev in Italijanov. Želeli bi, da bi imeli kmalu priložnost slišati kaj podobnega.

Izlet na Triglav

priredi Planinsko društvo v Trstu v soboto in nedeljo 30. in 31. t. m. Izlet v Opatiju je odpovedan.

FIZKULTURA

Kaj vse bomo videli v nedeljo

Kar moramo omeniti na prvem mestu, so kolesarske dirke. Kar dve bosta. Prva bo za diletante in kolesarje druge skupine, druga pa za začetnike in starejše dirkače, ki bodo tekmovali za znani «Dujčev pokal».

Prve dirke se bodo pričele s startom v Barkovljah, potem bodo šle preko Tržiča, Doberdoba, Sesljana, Barkovelj, svetilnika na Prosek; nato pa preko Opčin, Trebč in Bazovice v Dolino, s startom pri Sv. Ani.

Za Dujčev pokal pa bodo pričeli s startom pri bloku pred Škofijami, proge se nadaljujejo preko Žavelj, Domja na Bazovico ter se bodo vrnili po isti cesti k Sv. Ani, kjer bo cilj za obe dirki.

Posebno ta zadnja dirka, ki je organizirana za začetnike, bo imela velik odziv. Kako da ne, saj bodo od te tekme izločeni vsi veliki «asi», ki vedno zmagujejo po naših cestah. V nedeljo bodo imeli besedo tudi vsi tisti, ki še niso imeli prilike, da bi tekmovali. Ukrep ZDTV, ki je napovedala enkrat tudi te tekme, moramo na vsak način pozdraviti z največjim zadovoljstvom. Tako bodo vsi tisti, ki so vedno mislili, da kaj zmorejo — dobili veselje za nadaljnje delo. In dali nam bodo — zdaj ko bodo pri teh tekmah videli, da tem manjka samo treninga in skušnje, ki si jo bodo na tej tekmi pridobili — nove dirkače, ki bodo našli pot v višji razred.

Tudi plavali bodo

Potem ko je bilo prejšnjo nedeljo tekmovanje na vodi v Barkovljah odpovedano, se bo vršilo v nedeljo. Program bo isti, kakor smo ga že objavili.

Nogometaši za Vatovčev pokal

Tekmovanje za Vatovčev pokal se bliža h koncu. Včeraj sta igrali moštvi Cola iz Žavelj. Zmagal je Col po lepi igri s tremi goli proti enemu. Tako je postal Col resen kandidat za Vatovčev pokal, prej se pa mora še srečati s Pristaniščniki. Tako bo tudi ta igra odigrana v nedeljo — na njej bomo videli, kdo bo prav za prav Vatovčev pokal dobil. Igrali bodo na igrišču Ponziane, začeli pa bodo točno ob 17. uri.

...ter balincarji

Da bo ta športna nedelja, ki je pred nami, čim bolj pestra, bodo preskrbeli tudi balincarji. Tekme se bodo nadaljevale v finalnem tekmovanju za tržaško prvenstvo ter za Mahnetov pokal.

Za tržaško prvenstvo bodo tekme med Cors. B : Skoljetom, Stander : Colom, Skolj tom B : Operaia A ter med Konoplijarno in Tomažičem. Pričele se bodo ob 17. uri.

Tudi za Mahnetov pokal so balincarji sklenili, da se bodo pomerili v nedeljo. Pričeli bodo v gostilni «Baldon» že kar zgodaj zjutraj, tako da bodo tekmovalci Magdalene A in Portuale A že ob 9. uri na balincarskem prostoru. Ob 11. uri bodo odločili med Kolonjo in Portuale C. Premaganca se bosta borila ob 15. uri za III. in IV. mesto — zmagovalca prvih dveh tekem pa za I. in II. mesto ob 17. uri. Ko bo zadnja tekma končana, bo na igrišču predan Mahnetov pokal.

Skupščina uslužbencev trgovske stroke zaradi mezdnih pogajanj

Vsled nepopustljivega zadržanja delodajalcev, ki med pogajanji niso hoteli ugoditi zahtevam sindikalnih predstavnikov trgovske stroke, so pogajanja, ki se vlečejo že dolgo časa, obstala v četrtek zvečer na mrtvi točki. Položaj, ki je zaradi tega je nastal, je zahteval takojšnje odločitve s strani odbora za sindikalni sporazum trgovske stroke. Zato je sinoči OOSS na zahtevo odbora za sindikalni sporazum trgovske stroke sklical skupen sestanek uslužbencev trgovske, oblačilne, prehrambene stroke in spediterske, ki so vpisani v obe sindikalni organizaciji. Pred nabito polno dvorano sta v prisotnosti predstavnikov strokovnega OOSS govorila gospod Geppi v imenu Delavske zbornice in tov. Muslin v imenu Enotnih sindikatov. Govornika sta omenila zapreke, ki so jih stavili delodajalci v teku pogajanj. Predvsem so predpostavljali, da bi se dosegel sporazum glede norm in pri tem zapostavljali vprašanje mezd. Vendar pa zgleda, da so se v zadnjem trenutku delodajalci nekako premislili in so včeraj popoldne na poluradnem sestanku namignili, da bi bili voljni izplačati tisti znesek, ki ga zahtevajo sindikalni predstavniki za junij in julij v katerem bi bile zapopadene razlike doklad. Vendar sta govornika opozarjala prisotne, naj si zaradi trenotnega popuščanje gospodarjev, ne delajo nobenih utvar, kajti borba za nov mezdni sporazum bo še trda. Zaradi tega je tov. Muslin rotil uslužbence, naj bodo še naprej tako združeni, ker le v enotnosti bo zagotovljena pridobitev njihovih pravic.

Prisotni so soglasno pooblastili OOSS, naj nadaljuje pogajanja z delodajalci obenem pa opozorili, da ne bodo dopustili nadaljnjega zavlačevanja pogajanj. Zato sta bila OOSS in strokovni OSS pooblaščena naj končata pogajanja najkasneje do 24. ure zvečer 5. septembra. Če bi se pogajanja tedaj ne zaključila uspešno, pa bodo uslužbenci te stroke začeli s splošno stavko. Zaradi tega so uslužbenci od sinoči sestavili stavkovni odbor.

Nemarnosti pri avtobusnem prometu Trst-Lokev

Prejeli smo in objavljamo:

Avtobusni promet na progi Trst-Lokev se že dolgo časa vrši zelo neredno. Namesto da bi podjetje, ki s to progo upravlja, oskrbelo avtobus, ki bi odgovarjal važnosti te proge in njenemu prometu, pa uporabljajo premajhne in zastarele vozove, ki dostikrat že po nekaj kilometrih vožnje obtiče sredi ceste, kjer jih morajo popravljati. Ljudje pa morajo seveda čakati po cele ure sredi ceste. Cakati pa morajo tud. v Trstu, Bazovici in Lokvi, ker se prevozno podjetje ne drži nobenega voznega reda. Ljudje so že večkrat protestirali proti takim nerednostim, pa je bilo vse bob ob steno.

V nasprotju s potniškimi predpisi se često natrpa v premajhen avtobus toliko ljudi, da vedno obstoja nevarnost za kakšno veliko nesrečo. Zato še enkrat zahtevamo, da se tudi na tej avtobusni progi vzpostavi reden potniški promet, s točnim voznim redom in z dovolj velikim avtobusom, ki bo ustrezal velikemu številu potnikov. Ljudje ne morejo zgubljati svojega dragocenega časa z več urnim čakanjem na avtobus niti nočejo tvegati svojega življenja v predpotopnih vozilih, ki so jih po drugih progah zavrgli.

ZPRED SODIŠČA

Razne „tajnice" so vedrile in oblačile na uradu za javna dela

Major Richardson pa je izdajal o njih ugodna „nravstvena" spričevala

Včerajšnja jutranja razprava je bila precej monotona, dokler se ni pokazal v sodni dvorani gradbeni podjetnik Lionetti, ki je tudi priprt. Na predsednikovo vprašanje, ali je pripravljen pričati, je podjetnik zanikal in dodal, da mu je njegov zagovornik Annoscia svetoval, naj ne priča. Takoj za njim je sodišče na tožilčevo zahtevo prebralo izjave, ki jih je dal Lionetti na policiji. Kljub temu da so se predvsem očetniki Mussafia, Zennaro in Flora temu uprli, je sodišče njihove predloge odbilo in ukazalo čitati Lionettijeve izjave, ki so bile zelo zanimive. Razkrile so nam vso moralno pokvarjenost teh obtožencev, posebno pa Adriane Luzzattove. Kljub temu da je podjetje, pri katerem je bil udeležen Lionetti, tehnično dobro opremljeno, mu niso nikoli poverili večjih gradbenih del. Ker je bila nevarnost, da bo podjetje ostalo trajno brez vsakršnega dela, se je podjetnik informiral, kako bi lahko dosegel delo. Svetovali so mu, naj plačuje provizije, in sicer 10% za vsako dodelitev dela. Tudi njegovo stanovanje, za katerega je hotel imeti 600 000 lir, sta si prisvojila Luzzattova in D'Angelo. Pri tem so mu pa izplačali samo 300.000 lir. Ostale vsote pa Lionetti sploh ni zahteval, ker se je bal, da mu bo v tem primeru Adriana Luzzattova odrekla vsakršno dodelitev dela. Iz tega pričevanja smo tudi izvedeli, da je bila Luzzattova ljubimka D'Angela in bivšega poročnika Wildea, kar je izzvalo živahne komentarje med občinstvom. Obtoženka sama je pa bila včeraj v splošnem precej nervozna in je neprenehoma grizla robec.

Na popoldanski razpravi je stopil v sodno dvorano drugi aretirani podjetnik Serani. Vendar pa tudi on ni hotel pričati, ker mu je tako svetoval njegov zagovornik. Iz njegovega zapisnika je razvidno, da je tudi ta podjetnik deponiral večji vsoto denarja, ki je seveda šla v žep Luzzattove, na ime trgovke Rosini, intimne obtoženkine prijateljice. Pri poslovnem občevanju s tem podjetnikom pa je bila obtoženka skrajno predrzna. Podjetniku je celo ostavno telefonirala, naj pri trgovcu Rosiniju deponira 500.000 lir. Zanimiva je tudi trditev podjetnika, ki vztraja, da z bivšim poročnikom Wildeom ni nikdar sklenil plačilnega sporazuma, niti mu ni osebno izplačeval denarja. Očitno je bila Luzzattova kot častnikova ljubimka prava gospodarica urada in je diktirala podjetniku cene.

Višek humorja pa so bila nekaka osebna izpričevala nekaterih obtožencev, ki jih je podpisal major Richardson. Najbrž je mož sodil te osebe po svojem kopitu. Narednik Mc Kennes, ki je dodeljen ZVU, je sodišču predložil ta osebna spričevala o Rappu, Aniti Hübnerjevi in Adriani Luzzattovi. O Rappu je na spričevalu napisano, da je pri svojem delu tako sposoben, da lahko nadomešča katerega koli častnika s činom kapetana. O Aniti Hübnerjevi je napisano, da je sposobna za najvišje mesto v civilni službi, ker je zelo spretna v uradovanju in lahko nadomešča katerega koli podčastnika ali celo podporočnika. Isti slavospevi so napisani tudi o Adriani Luzzattovi. Na žalost pa priča Mc Kennes ni mogel ugoditi predsednikovi zahtevi, da bi predložil takale spričevala tudi o gospej Miroslavi Bassi, ker je bila ta sprejeta v službo pri ZVU šele po septembru 1945 in takrat niso več izdajali takih osebnih spričeval za uslužbence ZVU. Vsa ta pripovedovanja so obtoženci mirno poslušali. Lažni inženir Ricci pa je kot pravi poizzani gentleman — seveda sleparskega kova — še nekako s ponosom poslušal potrdila, ki jih je podpisal njihov direktni šef, korupcionist Richardson.

Ker je glavna obtožilna priča odsotna v Rimu in se bo šele v torek vrnila v Trst, je sodišče razpravo odgodilo na sredo zjutraj ob pol desetih.

Festival v Pragi

VLADIMIR BARTOL 3

Skoraj nihče izmed mladih sopotnikov še ni videl doslej Slovenije ona ran Ljubljane. Vidim jih, kako gledajo skozi okna v naglo se menjajočo pokrajino s strmimi gorami, s temnimi gozdovi, s polji in pašniki, z rekami in potoki. «Kakšni sprehodi za zaljubljence», pripomni nekdo. «V tej hišici bi hotel živeti», si želi drugi. «Kako krasna dežela!», meni tretji. Niso si predstavljali, da je Slovenija tako razsežna. «Kaj smo še zmerom v Sloveniji?» me sprašujejo. Če ni Tržačan ravno preobložen z znanjem, pa ima zato odprte oči za vse, kar je lepo in česar še ne pozna. Radoveden je kakor otrok.

SKOZI MADŽARSKO

V Kotoribi je kratek obmejni pregled in potem se pripeljemo na madžarska tla. Na mali obmejni postajici nam je sojeno čakati več ur. Toda Tržačani si vedo hitro skrajšati čas. Nekje s ceste pokličejo ciganske godce in ker nima nihče izmed nas niti prebite pare madžarskega denarja, jim ponudijo cigaret. Cigani udarijo v gosli in kar na pesku pred vlakom se začne domača veselica s pesmijo in plesom. Zagonetna tujka z južnjaškim obrazom in temperamentnimi očmi, ki potuje sama v celem sosednem vagonu in pri kateri je bil del naše mlade bratovščine že v gosteh, zapleše z delavcem domačinom pravi čardaš. Prave vragolije pa počneta z mladim Piranocem, (pozneje mi je v moje nemalo začudenje priznal, da šteje komaj šestnajst let), ki je ves kakor iz kavčuka. Ves je nabrit s šalami, spakuje se poredno in duhovito, pri čemer ga izdatno podpira njegov z bogato mimiko obdarjeni obraz. Kitarist se preseli k godcem in zdaj spremljajo vsi skupaj naše mladince, ki zapojejo.

Pozno je že in ker se vlak le še ne pomakne naprej, si drug za drugim poiščemo kotiček za dremanje ali spanje. Nocoj je dovolj prostora, saj je vagon, v katerem potuje črnolasa tujka, prazen. Tudi jaz zadremljem in na svojo žalost se zbudim šele, ko gre Blatno jezero s svojimi vilami in letovišči že proti koncu. Drugi mi povedo, da smo se ves čas svitanja peljali mimo tega znamenitega jezera, ob katerem je v davnih časih imel svojo prestolnico slovanski knez Kocelj. Toda tudi pogled nazaj nudi očesu še zmerom predstavo razsežnosti Blatnega jezera. Tam nekje ob vodi zapazim štorkljo. Od včeraj se je pokrajina povsem izpremenila. Sredi brezkončne madžarske ravnine smo in kamor pogledam, povsod sama koruzna polja.

Že pred deset to smo v Budimu ali Budi, starejšemu delu Budimpešte, ki je na desni obali Donave. Kmalu se popeljemo na drugo stran reke, v Pešto, kjer nas na kolodvoru odcepijo od vlaka ter nas zapeljejo na slepi tir. Ura je deset in povedo nam, da pojde vlak proti Pragi ob dveh in pol.

Budimpešta, mlada in ponosna prestolnica Madžarske, je bila prizadeta v vojni. Spominjamo se strašnih borb v januarju in februarju 1945., ko je zmagovita RA gonila pred seboj razbite hitlerjevske tolpe, ki so ropale, požigale in morile po Sovjetski zvezi. Tu v Budimpešti, je Hitler poslednjič poskušal za vsako ceno ustaviti prodiranje sovjetske vojske. Tako je postala Budimpešta prizorišče krvavih pouličnih borb in ruševine mnogih poslopij pričajo o silovitosti teh bojev.

Čakanje na slepem tiru smo izrabili za umivanje in snaženje po dolgi vožnji. «Kosimo» kar v vagonu in potem se spet razlegata petje in šala na vse strani. Okrog dveh postanemo nestrpni, toda stroja, ki naj bi nas priklopil k vlaku za v Prago, ni od nikoder. Delegacija mladincev se odpravi v mesto. Sobotni popoldan je in pri odboru mladine ni nikogar. Ko se delegati vrnejo, nam povedo da pojdemo šele prihodnji dan ob dveh in pol popoldne naprej. Baje so na nas pozabili. Mladina, ki je izčrpala svojo zalogo hrane, ne verjame v naključje, marveč misli na sabotažo.

(Se nadaljuje)

KOLEDAR

Sobota 30. avgusta
Feliks, Bronislava
Sonce vzhaja ob 6.21, zahaja ob 19.46. Dolžina dneva 13.25.
Jutri 31. avgusta
Rajmond, Miloslav

Spominski dnevi

1942: *so partizani zažgali v Podnartu na Gorenjskem most čez Savo, razbili telefonske in brzojavne naprave ter poškodovali dve lokomotivi.*

K pravi uporabi časa spada najmanj toliko vzgoje, kolikor k pravi uporabi denarja.

Enotni sindikati

Sindikat mešanih strok. Vsi člani upravnega odbora naj pridejo na sejo v ponedeljek 1. septembra ob 19. uri.

Z. A. M.

iz Padriča, Gropade, Trebč in Bazovice je poslala tržaški brigadi, ki je na udarniškem delu v Albaniji 9573 lir in nekaj sanitetnega materiala. Ob tej priliki jim pošiljajo tudi tovariške pozdrave.

Koncert

Rinaldijeve godbe z izbranim sporedom bo jutri 31. t. m. ob 21. uri na Garibaldijevem trgu.

Bivši politični preganjanci

z otokov Ustika, Ponza, Lipari, Pantelleria, Ventotene, Lampedusa, Basilica in Sardegna bodo imeli v ponedeljek 1. septembra ob 20. uri sestanek v dvorani krožka Tomažič.

Služba pri ZVU dobro nese

Tudi fini gospod Incardona, funkcionar ZVU ni nič boljši od svojih kolegov, ki so na zatožni klopi pred majorjem Baylissom. Med razpravo smo zvedeli, kakšne zaklade je našla policija na njegovem domu. Funkcionar je imel tekoči račun v banki. Vlagal pa je v banko kar cele milijone. Na predsednikovo vprašanje, kje je ves ta denar dobil, se je g. dr. Incardona na vse načine izmotaval s smešnimi izgovori, da je denar zaslužil z raznimi «trgovskimi posli». Na njegovem domu je policija našla tudi precejšnjo zakladnico, v kateri so bili: 1 milijon lir, škatla z zlatniki, zlate zapestnice, diamanti in zlati prstani. Tukaj pa je skočila na pomoč obramba in je hotela sodišču na vse načine dokazati, da je bil Incardona že prej imovit človek, še preden je začel trgovati z avtomobilskimi gumami. Čeprav je priča Caroni, hočeš nočeš moral priznati, da je podjetje ATA plačalo kot predujem temu sleparskemu funkcionarju 5 milijonov lir, je vseeno skušal izvleči iz blata tega gospoda.

Na popoldanski razpravi je gospod Caroni na vse načine zatrjeval, da je bila taka potreba gum, da bi podjetje plačalo ne samo 5 milijonov, temveč tudi 10 milijonov lir, samo da bi dobilo uvozno dovoljenje, ki naj bi ga izposloval ta skrahirani doktor. S takim izmikanjem je skušal priča zmanjšati krivdo obtoženca. Tožilec Marcucci pa ga je zgrabil in skušal izsiliti odločen odgovor: Ali je bilo podjetje prisiljeno plačati podkupnino, ali ne. Priča se je končno vdala in izjavila, da je na nekak način moralo to izplačati, ker sicer ni imela dovoljenja za razpolaganje s tujo valuto.

Prihod otrok z letovanja

Otroci s počitniške kolonije v Kranju pridejo v ponedeljek 1. septembra ob 21. uri. Starši naj pridejo v Dom pristaniških delavcev. Otroci z Opčin, Proseka, Nabrežine in Sv. Križa bodo izstopili na teh postajah.

Vremensko poročilo

z dne 29. t. m. Zračni tlak 760.0, toplota 19.6 do 25.6, srednja 23.3, veter 10 km na uro; nebo pretežno oblačno; morje lahno razgibano, toplota morja 22.

Izjava

V zvezi z notico, ki smo jo objavili v našem listu 27. t. m. pod naslovom «ENAL-ove spletke pri Srojnih tovarnah», se je včeraj oglasil v našem uredništvu g. Passagnoli in izjavil naslednje: «Omenjeni članček ni resničen. Nikoli mi ni nikol. dal denarja, niti ga nisem jaz ponujal nogometašem Seccia Bertucc ju in Uršču, da bi pristopili k ENAL-u. Niti nisem nikogar k temu nagovarjal. Sem še vedno član športnega krožka v tovarni in bom tudi ostal.

Natečaj za poštne uradniške pripravnike

Direkcija pošte na Reki razpisuje natečaj za 50 uradniških pripravnikov in večje število moških dostavljačev. Pogoji za sprejem so: izvršena osnovna šola in najmanj 4 razredi srednje šole.

Lastnoročno pisano prošnjo s priloženimi osebnimi listinami je treba predložiti direkciji pošte Reka, personalni odsek, najkasneje do 1. IX. 1947. V prošnji se naj omenijo tudi znanje jezikov. Sprejeti kandidat, bodo dobili službo na pošti, in sicer na področju direkcije, da načiti je treba tudi kraj, kjer bi želeli biti zaposleni, po možnosti se jim bo ugodilo. Natančnejša pojasnila lahko dobite pri vsaki pošti.

Direkcija pošte Reka.

Rojstva, smrti, poroke

Dne 29. avgusta se je rodilo 4 otrok, umrlo je 8 lj